

PRIOPĆENJE

Obvezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.

GODINA XII

SARAJEVO, 30.10.2025.

BROJ 9

POSLOVNE STATISTIKE

INDEKSI PROMETA TRGOVINE NA MALO U BIH, RUJAN 2025.

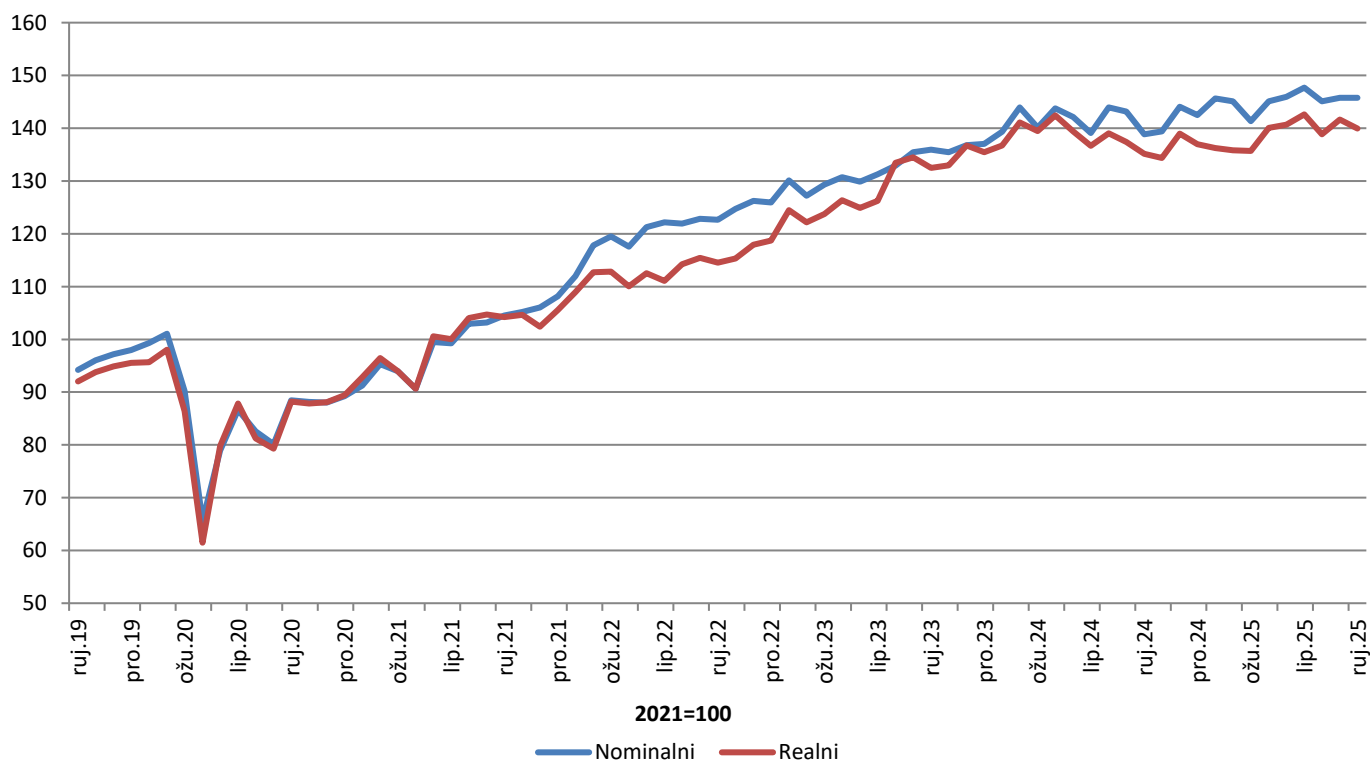
Ukupan desezonirani promet trgovine na malo u BiH u rujnu 2025. godine, promatran u tekućim cijenama ostvario je neznatan rast od 0,03% u odnosu na kolovoz 2025. godine. Rast prometa ostvaren je u trgovini prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) u iznosu od 1,5% dok je promet neprehrambenim proizvodima zabilježio pad u iznosu od 0,1% u odnosu na predhodni mjesec.

Promatrano u stalnim cijenama, ukupan desezonirani promet trgovine na malo u BiH u rujnu 2025. zabilježio je pad od 1,2% u odnosu na kolovoz 2025. godine. Rast prometa ostvaren je u trgovini prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) u iznosu od 1,4 %, dok je promet neprehrambenim proizvodima zabilježio pad u iznosu od 2,2%.

Ukupni indeks prometa trgovine na malo u BiH u mjesecu rujnu 2025. godine ostvario je nominalni rast od 45,8%, dok je realni rast iznosio 40,0% u odnosu na baznu (2021.) godinu.

Dati podaci su desezonirani.

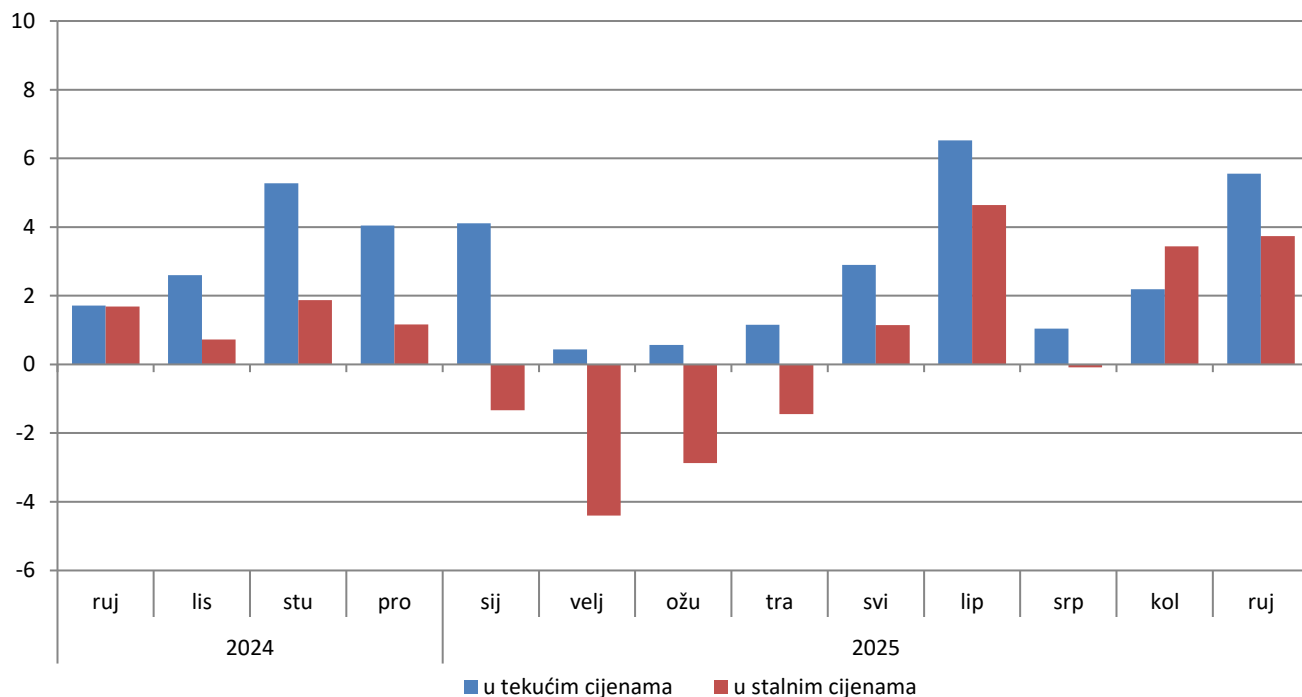
Indeksi prometa trgovine na malo, desezonirana serija BiH, 2021=100

Ukupan promet trgovine na malo u BiH, promatran u tekućim cijenama, u rujnu 2025. godine ostvario je rast od 5,6% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Promet prehrambenim proizvodima (hranom, pićem i duhanskim proizvodima) ostvario je rast od 3,2%, dok je promet neprehrambenim proizvodima ostvario rast od 5,2% u odnosu na rujan 2024.

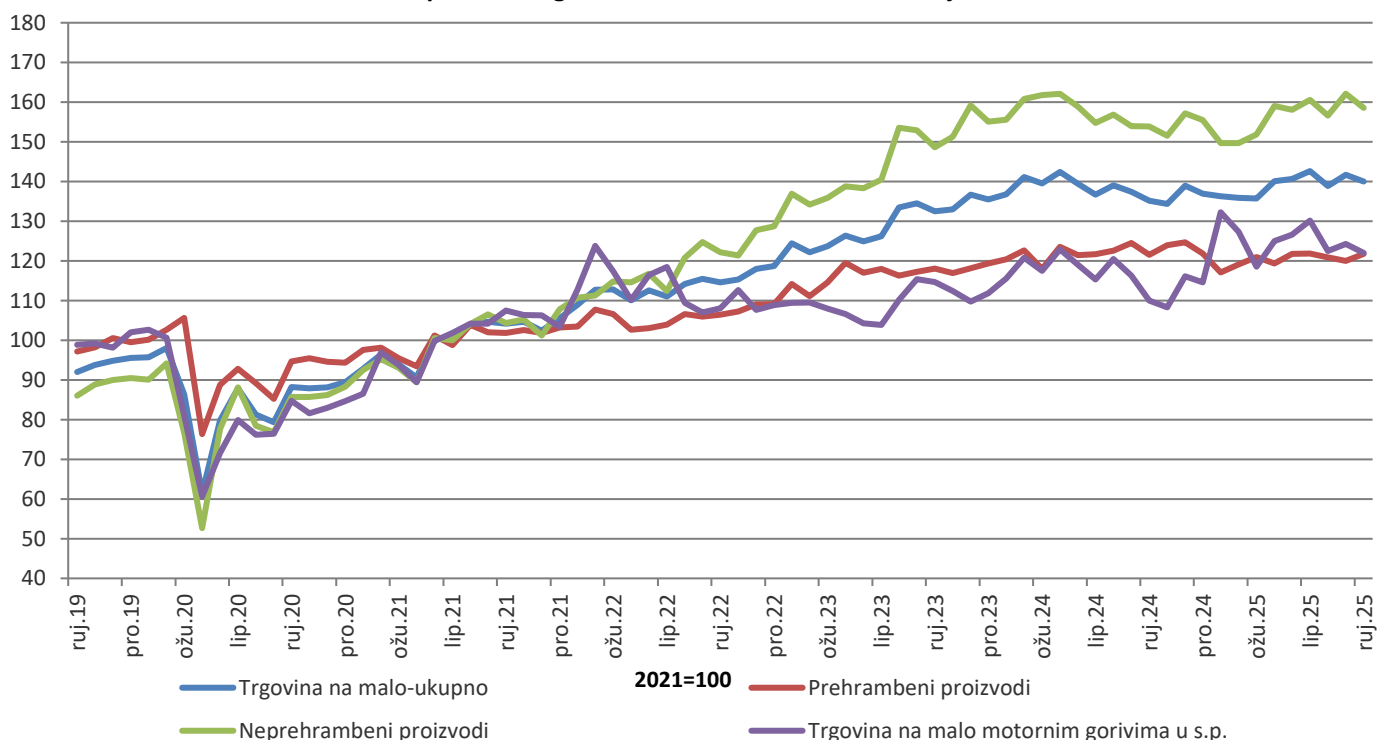
Promatrano u stalnim cijenama, ukupan promet trgovine na malo ostvario je rast od 3,7% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Promet prehrambenim proizvodima ostvario je rast od 0,2%, dok je promet neprehrambenim proizvodima ostvario rast od 3,2 % u odnosu na rujan 2024. godine. Navedeni podaci su kalendarski prilagođeni.

Godišnje stope promjene trgovine na malo, kalendarski prilagođena serija BiH

U odnosu na baznu (2021.) godinu, realni indeks prometa prehrambenih proizvoda u rujnu 2025. godine ostvario je rast od 21,8%, dok je promet neprehrambenim proizvodima ostvario rast od 58,5%. Promet od trgovine na malo motornim gorivima ostvario je rast od 22,0%. Dati podaci su desezonirani.

Realni indeksi prometa trgovine na malo, desezonirana serija BiH, 2021=100

Tablica 1: Mjesečne stope promjene izračunate iz realnih indeksa prometa trgovine na malo

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	<u>II 2025</u> I 2025	<u>III 2025</u> II 2025	<u>IV 2025</u> III 2025	<u>V 2025</u> IV 2025	<u>VI 2025</u> V 2025	<u>VII 2025</u> VI 2025	<u>VIII 2025</u> VII 2025	<u>IX 2025</u> VIII 2025
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	-0,3	-0,1	3,2	0,4	1,4	-2,7	2,0	-1,2
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-3,7	-6,9	5,4	1,3	2,8	-5,9	1,5	-1,8
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	0,5	1,5	2,7	0,2	1,1	-1,9	2,2	-1,1
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	1,7	1,6	-1,3	2,0	0,1	-0,8	-0,7	1,4
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	2,0	1,8	-1,8	2,2	0,1	-0,7	-0,7	1,5
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-1,9	-1,9	5,0	-0,9	-0,2	-1,7	-0,8	1,4
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	0,0	1,5	4,7	-0,6	1,6	-2,4	3,5	-2,2
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	5,8	-3,9	-0,9	-0,3	4,1	-3,8	0,5	0,0
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	8,7	-1,3	13,5	-7,7	3,7	-7,1	5,4	-3,1
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	-3,8	-4,0	9,8	-1,5	-1,0	1,1	2,5	0,3
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	-19,5	10,6	4,4	-0,2	-7,7	3,8	1,1	3,6
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	0,1	3,9	4,6	-0,3	1,8	-3,1	4,5	-3,3
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	-6,4	1,8	18,7	-7,6	7,8	8,0	-3,8	-2,7
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	-0,2	5,8	3,0	-0,3	1,3	-3,4	3,8	-0,9
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	-3,4	-1,1	19,6	-8,4	-3,3	-0,9	0,7	2,8
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	1,9	-0,3	2,4	-0,3	-0,2	-2,3	1,2	1,1
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	-19,8	-1,1	24,9	-11,8	-4,0	1,3	-4,7	11,5
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-34,5	25,6	10,8	0,3	-11,7	6,4	22,6	-4,9

* *desezonirani podaci*

* *podaci za prethodno razdoblje su revidirani*

Tablica 2: Godišnje stope promjene izračunate iz realnih indeksa prometa trgovine na malo

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	<u>III 2025</u> III 2024	<u>IV 2025</u> IV 2024	<u>V 2025</u> V 2024	<u>VI 2025</u> VI 2024	<u>VII 2025</u> VII 2024	<u>VIII 2025</u> VIII 2024	<u>IX 2025</u> IX 2024	<u>I-IX 2025</u> I-IX 2024
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	-2,9	-1,4	1,1	4,6	-0,1	3,4	3,7	0,5
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	0,9	1,7	6,5	13,0	1,7	6,9	10,9	6,7
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	-3,6	-2,1	0,0	2,9	-0,5	2,7	2,2	-0,8
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	2,5	-3,5	0,2	0,1	-1,4	-3,6	0,2	-1,3
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	3,4	-3,1	0,9	0,8	-0,5	-2,9	0,8	-0,7
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-8,9	-8,1	-7,9	-7,8	-11,7	-12,5	-7,2	-9,4
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	-6,5	-1,4	-0,1	4,2	0,0	5,7	3,2	-0,6
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	-2,7	-0,9	-0,7	9,1	2,8	-1,8	4,8	2,1
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	-10,2	5,8	-2,9	-3,4	-26,9	-16,3	-17,2	-10,3
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	-1,5	14,4	14,8	14,1	9,8	18,5	19,5	12,2
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	-6,4	-15,5	-2,4	-8,0	-5,5	4,5	9,3	-3,6
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	-8,0	-4,1	-2,6	1,7	-1,7	5,6	0,2	-3,1
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	-10,6	2,1	-9,1	8,3	2,4	0,7	-8,3	-5,0
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	-8,1	-6,8	-1,9	2,2	-1,4	5,3	2,1	-3,2
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	21,0	45,0	35,8	32,3	14,9	30,6	33,7	28,4
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	-2,4	0,3	-0,5	-0,8	-7,8	-5,0	-2,0	-3,3
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	-4,3	35,3	5,2	4,5	1,7	0,5	25,6	10,5
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-6,7	-22,2	-3,6	-10,1	-6,8	5,4	5,6	-6,1

* kalendarski prilagođeni podaci

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

Tablica 3: Mjesečna serija realnih indeksa prometa trgovine na malo, 2021=100

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	II 2025	III 2025	IV 2025	V 2025	VI 2025	VII 2025	VIII 2025	IX 2025
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	135,8	135,7	140,1	140,6	142,6	138,8	141,7	140,0
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	127,4	118,5	125,0	126,6	130,2	122,5	124,3	122,0
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	138,0	140,1	143,9	144,2	145,8	143,0	146,1	144,5
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	119,1	121,0	119,3	121,7	121,8	120,9	120,0	121,8
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	121,5	123,7	121,5	124,2	124,4	123,5	122,6	124,4
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	93,4	91,6	96,1	95,2	95,0	93,4	92,7	94,0
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	149,6	151,9	159,0	158,1	160,5	156,6	162,1	158,5
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	108,5	104,3	103,3	102,9	107,1	103,0	103,6	103,5
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	160,2	158,0	179,3	165,5	171,6	159,5	168,1	162,9
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	114,8	110,2	121,1	119,3	118,2	119,4	122,4	122,8
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	109,6	121,2	126,5	126,3	116,6	121,0	122,3	126,7
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	182,1	189,2	197,8	197,3	200,7	194,4	203,2	196,6
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	96,7	98,4	116,8	108,0	116,4	125,7	120,9	117,6
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	227,0	240,3	247,6	246,8	250,0	241,6	250,7	248,6
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	138,5	136,9	163,7	150,0	145,1	143,7	144,8	148,8
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	123,1	122,7	125,6	125,2	125,0	122,2	123,6	124,9
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	76,6	75,8	94,7	83,5	80,1	81,2	77,3	86,3
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	102,5	128,7	142,6	143,1	126,3	134,4	164,7	156,6

** desezonirani podaci*

**podaci za prethodno razdoblje su revidirani*

Tablica 4: Realni pokazatelji prometa trgovine na malo, izvorna (neprilagođena) serija

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	Stope promjene				Indeksi prometa 2021 = 100			
		<u>IX 2025</u> VIII 2025	<u>IX 2025</u> IX 2024	<u>IX 2025</u> ø2024	<u>I-IX 2025</u> I-IX 2024	VI 2025	VII 2025	VIII 2025	IX 2025
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	-16,9	4,3	1,3	0,4	143,0	157,8	168,0	139,6
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-15,7	10,9	9,6	6,7	133,5	140,5	150,5	126,8
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	-17,2	2,9	-0,4	-0,9	145,4	162,3	172,5	142,8
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	-13,9	0,2	-3,1	-1,3	121,3	134,4	137,5	118,4
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	-13,9	0,8	-2,6	-0,6	123,4	137,3	140,3	120,7
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-12,6	-7,2	-8,7	-9,4	99,2	104,6	107,9	94,3
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	-18,7	4,3	0,9	-0,8	160,2	179,3	194,0	157,8
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	-15,8	4,8	3,3	2,1	108,3	118,3	123,5	104,0
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	-5,7	-17,2	-7,2	-10,3	169,8	168,0	179,7	169,4
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	-8,9	20,7	23,6	12,1	123,8	145,1	143,7	131,0
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	-2,0	9,3	14,5	-3,6	110,1	117,9	148,3	145,2
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	-22,3	1,5	-4,0	-3,4	197,9	221,6	245,8	191,0
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	1,9	-8,3	-5,7	-5,0	112,4	123,4	108,5	110,6
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	-26,5	2,1	-3,5	-3,2	248,3	286,1	324,0	238,1
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	-10,7	33,7	36,4	28,4	153,6	177,1	175,7	156,8
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	-7,4	-0,7	-3,9	-3,4	119,6	128,5	132,7	122,9
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	10,4	25,6	56,5	10,5	66,1	73,1	103,5	114,3
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-4,9	5,6	6,8	-6,1	126,3	134,4	164,7	156,6

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

Tablica 5: Nominalni pokazatelji prometa trgovine na malo, izvorna (neprilagođena) serija

Šifra KD BiH 2010	Naziv djelatnosti - KD BiH 2010	Stope promjene				Indeksi prometa 2021 = 100			
		<u>IX 2025</u> VIII 2025	<u>IX 2025</u> IX 2024	<u>IX 2025</u> ø2024	<u>I-IX 2025</u> I-IX 2024	VI 2025	VII 2025	VIII 2025	IX 2025
47	UKUPNO TRGOVINA NA MALO	-13,1	5,6	4,1	2,7	149,6	162,7	169,1	147,0
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima u s.p.	-15,8	9,9	7,4	4,3	155,7	165,4	176,6	148,7
47 bez 47.3	Trgovina na malo, osim trgovine motornim gorivima u s.p.	-12,2	4,3	3,1	2,2	147,7	161,9	166,8	146,4
47.11, 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	-13,8	3,2	0,3	2,1	153,7	170,3	173,7	149,7
47.11	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u n.p.	-13,9	4,1	0,98	3,0	158,5	176,5	179,9	154,8
47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima u s.p.	-12,7	-5,1	-6,3	-7,1	116,6	123,0	126,7	110,7
47.19, 47.4 do 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	-10,7	5,2	5,8	2,3	142,5	154,4	160,7	143,5
47.19	Ostala trgovina na malo u n.p.	-15,5	7,0	5,9	4,6	131,3	143,2	149,3	126,2
47.4	Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u s.p.	-6,1	-18,9	-9,8	-12,5	162,3	159,8	170,7	160,3
47.5	Trgovina na malo ostalom opremom za kućanstvo u s.p.	-8,8	20,5	23,5	11,4	145,1	170,3	168,7	153,9
47.6	Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u s.p.	1,6	12,3	23,0	-0,2	96,5	104,4	134,4	136,6
47.7	Trgovina na malo ostalom robom u s.p.	-10,5	-1,5	-2,1	-1,9	151,0	156,5	166,4	149,0
47.9	Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	3,7	-8,1	-4,8	-4,5	122,0	133,0	117,5	121,8
47.51, 47.71, 47.72	Trgovina na malo tekstilom, odjećom, obućom i proizvodima od kože u s.p.	-16,9	-6,7	-0,8	-2,7	164,9	176,0	196,2	163,0
47.54, 47.59	Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i električnim aparatima za kućanstvo u s.p.	-10,8	32,2	34,3	26,0	169,6	195,5	194,2	173,2
47.73, 47.74, 47.75	Ljekarne, trgovina na malo medicinskim i kozmetičkim preparatima u s.p.	-7,5	2,0	-1,0	-0,8	140,0	151,3	156,6	144,9
47.61, 47.62, 47.63	Trgovina na malo knjigama, tiskom, muzičkim i videozapisima u s.p.	10,5	28,6	60,4	12,8	80,2	88,8	125,6	138,9
47.64, 47.65	Trgovina na malo sportskom opremom, igrama i igračkama u s.p.	-4,8	1,4	2,8	-7,1	109,8	117,2	141,6	134,7

*podaci za prethodno razdoblje su revidirani

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Cilj istraživanja

Svrha mjesečnog istraživanja trgovine na malo je dobivanje pravovremenih informacija o promjenama u razini prometa (nominalne i realne vrijednosti) i ostalim relevantnim pokazateljima iz oblasti trgovine na malo u BiH. Indeks prometa trgovine na malo jedan je od ključnih pokazatelja gospodarske aktivnosti zemlje koji pomaže tijelima javne uprave i tvrtkama iz privatnog sektora u procesu donošenja odluka. Koristi se i za procjenu rezultata maloprodajnog sektora, potrošnje stanovništva, kao i pri izračunu nacionalnih računa. Metodologija istraživanja u potpunosti je usklađena s onom propisanom novom Uredbom (EU) br. 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća o europskim poslovnim statistikama i Implementirajućim aktom br. 2020/1197 (u daljnjem tekstu EBS Uredba) kao i preporukama Eurostat-a za kratkoročne poslovne statistike.

Pokrivenost

Istraživanjem su obuhvaćeni poslovni subjekti/pravne osobe koje su prema pretežnoj djelatnosti registrirane u SPR-u da obavljaju djelatnost trgovine na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima (oblast G47 - KD BiH 2010), te u manjoj mjeri, poslovni subjekti koji su prema pretežnoj djelatnosti razvrstani u ostale djelatnosti, ali obavljaju i djelatnost trgovine na malo. Za potrebe istraživanja korištena je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine - KD BiH 2010 koja je u potpunosti usklađena s Europskom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti NACE Rev.2. Cjelokupno područje Bosne i Hercegovine je obuhvaćeno istraživanjem. Statističkim istraživanjem nisu obuhvaćeni poduzetnici.

Uzorak

Za sprovođenje istraživanja trgovine na malo u BiH korištena je kombinirana metoda punog obuhvata i stratificiranog slučajnog uzorka. Uzorak je podijeljen u stratum prema entitetu kojem poslovni subjekt pripada, klasi finansijskih podataka (financijsko izvješće za prethodnu godinu) i djelatnosti poslovnog subjekta (oblast G47 - KD BiH 2010). Kao pomoćna stratifikaciona varijabla koristi se broj zaposlenih. Odabrani uzorak trgovine na malo za 2025. godinu reprezentativan je na razini Bosne i Hercegovine, kao i na razinama Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta BiH.

Prikupljanje i obrada podataka

U sprovođenju istraživanja sudjeluju sve tri statističke institucije u Bosni i Hercegovini. Osnovna varijabla promatranja je mjesečni promet poslovnog subjekta bez PDV-a koji se u skladu s EBS Uredbom iskazuje posebno. Podaci prikupljeni od izvještajnih jedinica, putem obrasca M KPS TRG 01, predstavljaju osnovu za procjenu podataka za ukupnu populaciju. Agregiranje prometa na više razine (grana, oblast, posebni agregati) djelatnosti vrši se prije kompilacije indeksa.

Kompilacija indeksa

Indeksi prometa trgovine na malo izračunati su u odnosu na baznu (2021.) godinu koji se primjenjuju u izračunu indeksa od siječnja 2024. te su izraženi u nominalnim i realnim vrijednostima. Uredba (EU) br. 2019/2152 propisuje primjenu bazne godine (2021.) od siječnja 2024. u državama članicama EU.

Nominalni indeks prometa izražen je u tekućim cijenama (utjecaj promjene cijena nije otklonjen). Korisnicima statističkih podataka važno je pratiti dinamiku pojave tokom vremena i u te svrhe koristimo realni indeks prometa.

Realni indeks izražen je u stalnim cijenama i dobiva se deflacioniranjem nominalnih vrijednosti prometa prilagođenim indeksom potrošačkih cijena (CPI).

Sezonsko i kalendarsko prilagođavanje indeksa

Statističke institucije u BiH uvažavajući način diseminacije podataka u EU, objavljuje indekse u sljedećim oblicima:

- izvorni (neprilagođeni) indeksi,
- sezonski prilagođeni indeksi- desezonirani indeksi i
- kalendarski prilagođeni indeksi

S obzirom da desezonirani i kalendarski prilagođeni indeksi imaju puno veći značaj i reprezentativniji su za korisnike statističkih podataka, oni su detaljno prikazani u tablicama.

Desezoniranje podrazumijeva da su podaci prilagođeni za utjecaj sezone i kalendarske dane. Mjesečni indeksi i stope promjena prikazani su i tumače se u desezoniranom obliku prema preporukama Eurostat-a.

Kalendarsko prilagođavanje znači da se podaci prilagođavaju utjecaju kalendarskih i radnih dana. Podaci koji se uspoređuju s podacima iz istog razdoblja prethodne godine prikazuju se i tumače u kalendarski prilagođenom obliku indeksa ili stopa rasta. U slučaju da navedeni kalendarski učinci značajno utječu na promatranu vremensku seriju, potrebno ih je ukloniti.

Kalendarsko i sezonsko prilagođavanje sprovodi se u aplikaciji JDemetra+ (verzija 2.2.0) metodom TRAMO-SEATS na izvornim mjesečnim serijama podataka sukladno smjernicama Eurostat-a. Zbog prirode primijenjene metode prilagodbe, dodavanje novih mjesečnih opažanja može uzrokovati određene promjene u ranijim serijama već objavljenih sezonski i kalendarski prilagođenih indeksa.

Diseminacija podataka

Rezultati istraživanja izraženi su u obliku indeksa i stopa promjene, te se od siječnja 2014. godine objavljuju se u obliku redovitog mjesečnog priopćenja za javnost na web stranici Agencije za statistiku BiH (www.bhas.gov.ba). Prikaz i

interpretacija indeksa u potpunosti je usklađena s onima propisanim EBS Uredbom, što domaćim i međunarodnim korisnicima omogućava izravnu usporedbu indeksa prometa trgovine na malo u BiH s indeksima drugih zemalja.

Revizija podataka

Redovita priopćenja trgovine na malo se objavljuju u mjesečnoj dinamici i sadrže preliminarne podatke. Revizija podataka podrazumijeva da se podaci za prethodni mjesec (t-1) revidiraju sukladno novim informacijama, te je moguće da se podaci objavljeni nakon revizije razlikuju od ranije objavljenih, preliminarne podataka. U priopćenjima je jasno naznačeno o kojim se podacima radi, tako da korisnici statističkih podataka mogu pravilno da ih tumače. O izmjenama podataka i razlozima korisnici će biti obavješteni na prikladan i transparentan način, u redovitim mjesečnim priopćenjima i drugim publikacijama za javnost kao i na web stranici Agencije za statistiku BiH.

Definicije

Promet je ukupan fakturirani iznos koji poslovni subjekt obračuna za prodane robe ili pružene usluge u trgovini na malo tijekom referentnog razdoblja trećim licima i odgovara njihovoj tržišnoj vrijednosti. Uključuje i troškove povezane sa prodajom kao što su transport, pakiranje, itd. prenijete na kupca, čak i ako su ti iznosi posebno iskazani na fakturama. Porez na dodanu vrijednost (PDV) isključen je iz prometa.

Promet od djelatnosti trgovine na malo obuhvata vrijednost svih roba prodanih stanovništvu za osobnu uporabu ili uporabu u kućanstvu u promatranom razdoblju

- Promet prehrambenim proizvodima obuhvata promet koji su ostvarili poslovni subjekti registrirani u djelatnostima 47.11 i 47.2. (pretežno hrana, piće i duhanski proizvodi).

- Promet neprehrambenim proizvodima obuhvata trgovinu na malo raznovrsnom robom koji su ostvarili poslovni subjekti registrirani u djelatnostima 47.19, 47.4-47.9.

Promet od ostalih djelatnosti obuhvata vrijednost svih ostalih prodanih proizvoda i usluga na tržištu (trgovina na veliko, posredovanje u trgovini na veliko, ugostiteljstvo, transport i ostale djelatnosti).

Kratice

EU- Europska unija

Eurostat- Statistički ured Europske unije

KD BiH 2010- Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010

NACE Rev.2- Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u EU

SPR- Statistički poslovni registar

s.p.- specijalizirane prodavnice

n.p.- nespecijalizirane prodavnice

- nema pojave

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 911 911 | Telefaks: +387 (33) 220 622

Elektronička pošta: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe:

Alen Bajramović, šef odsjeka za uslužne statistike

Vesna Čužić, ravnateljica

Priopćenje priredili: Alen Bajramović i Maja Hadži-Stojanov

Razmislite o očuvanju okoliša prije tiskanja dokumenta.